

Úkoly a opatření obce k řešení mimořádných událostí, krizových situací a povodní

Úkoly a opatření, které musí realizovat obce při realizaci ochrany obyvatel a při řešení mimořádných událostí a krizových situací stanovují právní normy. Z důvodu značné rozsáhlosti jsou vybrány pouze ty tři nejdůležitější.

MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

řeší zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění, kde ORGÁNY OBCE zajišťují připravenost obce na mimořádné události a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva.

STAROSTA OBCE při provádění záchranných a likvidačních prací:

- **zajišťuje varování osob** nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
  - **organizuje** v dohodě s velitelem zásahu nebo se starostou obce s rozšířenou působností **evakuaci osob** z ohroženého území obce,
  - **organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití** obyvatel obce.
  - **je oprávněn** vyzvat právnické a fyzické osoby **k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.**
- STAROSTA OBCE** v případě potřeby a po dohodě s velitelem zásahu v rámci svých pravomocí se podílí na:
- **na zajišťování a realizaci opatření ochrany obyvatelstva,**
  - **provádění záchranných a likvidačních prací,**
  - **na odstraňování následků mimořádné události.**

Dále STAROSTA OBCE v součinnosti s velitelem zásahu při řešení mimořádné události většího rozsahu při provádění záchranných a likvidačních prací a při realizaci ochrany obyvatelstva:

- podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací s integrovaným záchranným systémem,
- zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím
- nařizuje a organizuje po dohodě s velitelem zásahu nebo starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce
- zajišťuje převoz evakuovaných osob do místa nouzového (náhradního) ubytování
- určuje a zabezpečuje provoz nouzových (náhradních) míst ubytování pro evakuované (tělocvičny, školy, kulturní zařízení, případně sousedskou výpomoc)
- provádí evidenci evakuovaných
- zajišťuje ukrytí osob před hrozícím nebezpečím
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce (nouzové stravování, nouzové ubytování, dodávky pitné vody, dodávky energií, sociální služby)
- zajišťuje a organizuje humanitární pomoc (deky, oblečení, hygienické a desinfekční prostředky, základní pracovní prostředky a pomůcky)
- zajišťuje organizaci dalších opatření nezbytných pro řešení mimořádné události
- předává veliteli zásahu zjištěné informace, které mohou ovlivnit záchranné a likvidační práce a jejich odstraňování
- je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci
- organizuje dobrovolnickou pomoc při i po vzniku mimořádné události v obci
- podílí se na zajištění veřejného pořádku
- organizuje poskytování informací příbuzným osob, které byly postiženy mimořádnou

událostí

- organizuje pomoc v hmotné nouzi osobám, které byly postiženy mimořádnou událostí
- podle potřeby poskytuje informace sdělovacím prostředkům a veřejnosti

KRIZOVÉ SITUACE

řeší zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, v platném znění, kde starosta obce zajišťuje připravenost obce na řešení krizových situací; ostatní orgány obce se na této připravenosti podílejí.

Starosta obce dále

- a) za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení může zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán,
- b) zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce; správní úřady se sídlem na území obce, právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny stanovená krizová opatření splnit,
- c) plní úkoly stanovené starostou obce s rozšířenou působností a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení a úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu obce s rozšířenou působností,
- d) odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra.

V době krizového stavu **starosta obce**

- a) zabezpečuje varování a informování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím a vyzoomění orgánů krizového řízení, pokud tak již neučinil hasičský záchranný sbor kraje,
- b) nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce,
- c) organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva,
- d) zajišťuje organizaci dalších opatření nezbytných pro řešení krizové situace.

Pokud starosta obce neplní v době krizového stavu úkoly stanovené tímto zákonem, může hejtman převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tím účelem jmenuje. O této skutečnosti hejtman neprodleně informuje obec a ministra vnitra, který může rozhodnutí hejtmána zrušit.

Obecní úřad dále za účelem zajištění připravenosti obce na řešení krizových situací

- a) organizuje přípravu obce na krizové situace,
- b) poskytuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu obce s rozšířenou působností,
- c) vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob (§ 39d), pro kterou shromažďuje údaje, a předává údaje v ní vedené obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se nachází,
- d) vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí (§ 39e), pro kterou shromažďuje údaje, a předává údaje v ní vedené obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se nachází,
- e) se podílí na zajištění veřejného pořádku,
- f) plní úkoly stanovené krizovým plánem obce s rozšířenou působností při přípravě na krizové situace a jejich řešení.

Obecní úřad seznamuje právnické a fyzické osoby způsobem v místě obvyklým s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení.

Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí starosta obce zajišťuje provedení krizových opatření v podmínkách obce. Je-li k tomuto účelu nutné vydat nařízení obce, nabývá nařízení obce účinnosti okamžikem jeho vyvěšení na úřední desce obecního úřadu. Nařízení obce se zveřejní též dalšími způsoby v místě obvyklými, zejména prostřednictvím hromadných informačních prostředků a místního rozhlasu. Stejný postup se použije při vyhlásování změn obsahu již vydaného nařízení obce.

Náklady vynaložené na provedení krizových opatření stanovených obcí uhrazuje obec z obecního rozpočtu.

POVODNĚ

řeší zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) a na úrovni obce to jsou Povodňové orgány obcí.

Obecní rada může k plnění úkolů při ochraně před povodněmi, je-li v jejich územních obvodech možnost povodní, zřídit **povodňovou komisi**, jinak tuto činnost zajišťuje obecní rada. Předsedou povodňové komise obce je **starosta obce**. Další členy komise jmenuje z členů obecního zastupitelstva a z fyzických a právnických osob, které jsou způsobilé k provádění opatření, popřípadě pomoci při ochraně před povodněmi. Povodňové orgány obcí jsou podřízeny povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností.

Povodňové orgány obcí ve svých územních obvodech v rámci zabezpečení úkolů při ochraně před povodněmi:

- a) potvrzují soulad věcné a grafické části povodňových plánů vlastníků (uživatelů) pozemků a staveb, pokud se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně s povodňovým plánem obce,
- b) zpracovávají povodňový plán obce a předkládají jej k odbornému stanovisku správci povodí, v případě drobných vodních toků správci těchto vodních toků,
- c) provádějí povodňové prohlídky,
- d) zajišťují pracovní síly a věcné prostředky na provádění záchranných prací a zabezpečení náhradních funkcí v území,
- e) prověřují připravenost účastníků ochrany podle povodňových plánů,
- f) organizují a zabezpečují hláskou povodňovou službu a hlídkovou službu, zabezpečují varování právnických a fyzických osob v územním obvodu obce s využitím jednotného systému varování,
- g) informují o nebezpečí a průběhu povodně povodňové orgány sousedních obcí a povodňový orgán obce s rozšířenou působností,
- h) vyhláší a odvolávají stupně povodňové aktivity v rámci územní působnosti,
- i) organizují, řídí, koordinují a ukládají opatření na ochranu před povodněmi podle povodňových plánů a v případě potřeby vyžadují od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc,
- j) zabezpečují evakuaci a návrat, dočasné ubytování a stravování evakuovaných občanů, zajišťují další záchranné práce,
- k) zajišťují v době povodně nutnou hygienickou a zdravotnickou péči, organizují náhradní zásobování, dopravu a další povodňové narušené funkce v území,
- l) provádějí prohlídky po povodni, zjišťují rozsah a výši povodňových škod, zjišťují účelnost provedených opatření a podávají zprávu o povodni povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností,
- m) vedou záznamy v povodňové knize.

Řízení ochrany před povodněmi zabezpečují **povodňové orgány**. Řízení ochrany před povodněmi zahrnuje přípravu na povodňové situace, řízení, organizaci a kontrolu všech příslušných činností v průběhu povodně a v období následujícím bezprostředně po povodni včetně řízení, organizace a kontroly činnosti ostatních účastníků ochrany před povodněmi. Povodňové orgány se při své činnosti řídí povodňovými plány.

Hlásná povodňová služba zabezpečuje informace povodňovým orgánům pro varování obyvatelstva v místě očekávané povodně a v místech ležících níže na vodním toku, informuje povodňové orgány a účastníky ochrany před povodněmi o vývoji povodňové situace a předává zprávy a hlášení potřebná k jejímu vyhodnocování a k řízení opatření na ochranu před povodněmi. Hlásnou povodňovou službu organizují povodňové orgány obcí a povodňové orgány pro správní obvody obcí s rozšířenou působností a podílejí se na ní ostatní účastníci ochrany před povodněmi. K zabezpečení hlásné povodňové služby organizují povodňové orgány obcí v případě potřeby hlídkovou službu.

POVODŇOVÉ ZÁCHRANNÉ PRÁCE

Povodňovými záchrannými pracemi jsou technická a organizační opatření prováděná za povodně v bezprostředně ohrožených nebo již zaplavených územích k záchraně životů a majetku, zejména ochrana a evakuace obyvatelstva z těchto území, péče o ně po nezbytně nutnou dobu, zachraňování majetku a jeho přemístění mimo ohrožené území. Záchranné práce v případech, kdy jsou ohroženy lidské životy, veřejný život nebo hospodářské zájmy jako doprava, zásobování, spoje, zdravotnictví, zajišťují povodňové orgány.

Povodňové orgány mohou v době povodně činit opatření a vydávat příkazy k zabezpečení řízení ochrany před povodněmi, v odůvodněných případech i nad rámec platných povodňových plánů s tím, že v takovém případě musí neprodleně uvědomit dotčené osoby. Tyto příkazy nejsou rozhodnutími podle správního řádu. Orgány státní správy a jiné orgány jsou povinny povodňovým orgánům pomáhat na jejich výzvu při zajišťování řízení ochrany před povodněmi.